

# ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1876

[ΙΟΥΛΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΡΜ. ΦΡ. 8.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ  
ΛΑΥΡΙΩΤΟΥ  
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γραφείον της Έστιας: Όδος Σταδίου, 6.

1876.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
Μητροπολιτη  
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

# ἘΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Δεύτερος. Συμβολή ἑτησίαι ἔν τῇ Ἑλλάδι ἑρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοτ. ἑρ. 20 - Ἀρ. συνήθηται ἑρρ. ἀπὸ 1 ἰαν. ἑκάστ. 28 Νοεμβρίου 1876  
ἑτους καὶ ἐν ἑτέροις - Τμή. κρητ. φύλλον 2, 30 - Γραφ. τῆς Διευθύνσεως: Ὁδ. Σπυρίδου, 6.

Ἡ 31 Δεκεμβρίου λήγει τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Ἐστίας. Ὅσοι τῶν κυρίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντες τὴν Ἐστίαν καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος, παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσιν ἑγκαίρως πρὸς τὴν διευθύνσιν αὐτῆς τὸ τέμμημα τῆς συνδρομῆς, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

## ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑ Τὸν ΜΑΥΡΙΚΙΟΝ ΒΑΣΚ  
Συγγραμ. 1871.

### Περὶ καταναλώσεως.

Ἐπὲραν τινὰ, εἰς τὸ σχολεῖον, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἀπήνησαν τὴν λέξιν κατανάλωσις καὶ κατανώλωτῆς; ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖός δὲν ἐνόησε καλῶς τὴν σημασίαν, ἀρώτησεν:—Τί θὰ εἴπῃ καταναλίσκω;

Φίλιππος.—Ἐγὼ τὸ εἰσεύρω καταναλίσκω, θὰ εἴπῃ τρώγω.

Διδάσκαλος.—Ἦ ἐξήγησις αὕτη εἶναι ὀρθὴ καθ' ὅσον μόνον πρόκειται περὶ τροφίμων, ἄρτου, κρέατος. Διὰ τὸν οἶνον, ἡ κατανάλωσις σημαίνει πίνω. Διὰ τὰ ἐνδύματα δέ;

Φίλιππος.—Ἀφοῦ δὲν τρώγονται, δὲν καταναλίσκονται.

Διδάσκαλος.—Ἀναμφιβόλως, τὰ ἐνδύματα δὲν τρώγονται, ἀλλὰ τί τὰ κάμνουν;

Πέτρος.—Τὰ φοροῦν.

Διδάσκαλος.—Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι καταναλίσκωμεν τὸ φόρεμα, ὅταν τὸ φοροῦμεν μέχρις οὗτου φθαρῆ;

Φίλιππος.—Δὲν ἤκουσα νὰ λέγουν τοῦτο.

Διδάσκαλος.—Συνήθως δὲν λέγουν ἐπίσης ὅτι καταναλίσκεται ἡ οἰκία. Ἦ ἐκφορὰς αὕτη θὰ ἐφαίνετο ἰδιότροπος ἢ γελοία; ἀλλ' ἐάν τις οὕτως ἐξεφράζετο, τί θὰ ἐνόησι;

Περικλῆς (μετὰ τινων στιγμῶν σκέψιν).—Ὅτι τὴν κατοικεῖ.

Διδάσκαλος.—Πολὸν καλὰ. Καταναλίσκω οἰκίαν, μόνον οἰκίαν δύναται νὰ σημαίνῃ ἢ κατοικίαν δὲ καταναλίσκεται ἐξ ὀλοκλήρου ὅταν..

Φίλιππος.—Ὅταν πρόπῃ νὰ κατασκευασθῇ ἐκ νέου.

Διδάσκαλος.—Καὶ πῶς; καταναλίσκεται ἢ μουσική;

Πέτρος.—Ἀκουσμένη.

Διδάσκαλος.—Καὶ τὸ βιβλίον;

Περικλῆς.—Ἀναγιγνωσκόμενον.

Τόμος Β'—1371.

Διδάσκαλος.—Τὰ τροφίμα παρὰ γόνται διὰ νὰ τρώγονται, τὰ ἐνδύματα διὰ νὰ φοροῦνται, ἡ οἰκία διὰ νὰ κατοικηται, ἡ μουσική διὰ νὰ ἀκούηται, τὸ βιβλίον διὰ νὰ ἀναγινώσκειται καταναλίσκω λοιπὸν ἀντικείμενόν τι σημαίνει, .. τίς θὰ μοὶ τὸ εἴπῃ;

Πέτρος.—Κάμνω χρῆσιν.

Περικλῆς.—Χρησιμοποιοῦ.

Διδάσκαλος.—Μάλιστα, καταναλίσκω σημαίνει χρησιμοποιοῦ ἢτοι κάμνω χρῆσιν πράγματός τινος τοιαύτην, δι' ὅποιαν κατασκευασθῇ ἢ ἦτο προορισμένον.

Εἰπάτε μοι τώρα, ῥάπτω φόρεμα σημαίνει καταναλίσκω;

Περικλῆς.—Ὅχι, ῥάπτω φόρεμα δὲν σημαίνει τὴν χρησιμοποίησιν, ἀλλὰ τὴν παραγωγὴν.

Διδάσκαλος.—Ὁ ῥάπτης λοιπὸν δὲν καταναλίσκεται τὸ φόρεμα;

Πέτρος.—Καταναλίσκεται τὸ ἐριούχον, τὰς βελόνας, καὶ τὴν κλωστήν μὲ τὰ ὅποια ῥάπτει καὶ παράγει.

Διδάσκαλος.—Ἀληθῆς, τὰ κατασκευαζόμενα ἀντικείμενα ἐν ὅσῳ εἰσὶν ἀκόμη εἰς τὸν κατασκευαστὴν ἢ τὸν ἔμπορον, εἰσὶ προϊόντα ἢ ἐμπορεύματα. Τὰ ἀντικείμενα ταῦτα περιέρχονται εἰς κατανάλωσιν ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἀγοράστου, ὅταν μάλιστα πράγμα τι πῦσι νὰ πωληθῆται, λέγουσι πολλάκις ὅτι καταναλίθη.

Ἐπεθύμιον πολὺ νὰ μάθω ἐάν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥάπτου ἀγορασθὲν ἐριούχον καταναλίθη.

Φίλιππος.—Διὰ τὸν ἔμπορον τῶν ἐριούχων, ναί, ὅχι ἔμω; καὶ διὰ τὸν ῥάπτην.

Διδάσκαλος.—Ὁ ῥάπτης ἀγοράζει τὸ ἐριούχον ὡς πρώτην ὕλην (ἐνθυμείσθε τί τοῦτο σημαίνει), τὸ ἐργάζεται, δηλ. τὸ μεταμορφώνει εἰς ἐνδυμν. Τὸ ἐριούχον ἐχρησιμοποίηθη.

Μεταμορφοῦνται εἰς τὰ προϊόντα;

Περικλῆς.—Τὸ ἐνδυμν δὲν μεταμορφοῦται.

Πέτρος.—Ὅτε ἡ οἰκία.

Διδάσκαλος.—Ὅτι ἐνοήσατε τίθρα ὅτι ὑπάρχουσι: 1) χρήσιμοι καταναλώσεις (ὅταν χρησιμοποιεῖται ἀντικείμενόν τι) 2) παραγωγικαὶ καταναλώσεις (πρῶται ὕλαι, εἰσοδήματα καὶ ἄλλαι τοποθετήσεις) καὶ 3) στέρει καταναλώσεις, ὅταν καταστρέφονται τὰ προϊόντα χωρὶς νὰ μεταμορφωθῶν ἢ χρησιμοποιοῦν.

Ὅταν τις λέγῃ καταναλίσκω, ἔνευ ἄλλης τι-











— Είναι λοιπόν αληθές, ότι ο θεός σου σε απεκλήρωσεν; ήρώτησεν ή 'Ελένη έκπεπληγμένη.

— Μάλιστα, απεκριθή ο Γεώργιος. Τότε ο Γεώργιος ήναγκάσθη να διηγηθή λεπτομερώς τή δεσποσύνη Αίλλ, όσα συνέβησαν μετ' αυτού, του θείου του και των προϊσταμένων του και τέλος πώς ή Λουίζα Βράουν τή εδήλωσεν ότι δεν θέλει πλέον να τήν επανίδη.

— Βλέπετε έκ τούτου, 'Ελένη, πόσον έγώτισμόν, πόσην σκληρότητα και πόσην κακίαν έχγει ή νέα αυτή κόρη' εύτυχώς μοι απεκαλύφθη διά μιάς όποιαν είναι και πόσην έχει ιδιοτέλειαν' ή εύκολία με τήν όποιαν τήν αφήκα μοι αποδεικνύει πόσον τή προς αυτήν αίσθημά μου ήτον επιπόλαιον, ώστε δύνασθε μάλλον να με συγχωρήτε διά τούτο, παρά να με συλλυπηθήτε. 'Ημπορώ, όπως και σε, να μείνω άγαμος' τουλάχιστον θα είμαι έλεύθερος.

Μετά τινων στιγμών σιωπήν ήτένισαν συγχρόνως άλλήλους, ώσει ώθούμενοι υπό μαγικής τινος έλξης.

— Γεώργιε, έψιθύρισεν ή 'Ελένη χαμηλή τή φωνή, ύπεσχόθης να μοι λέγης τήν αλήθειαν' θα κρατήσης τήν ύπόσχεσίν σου;

— Πάντοτε, φιλάττη 'Ελένη.

— Είπέ μοι λοιπόν τή όνομα τής γυναικός εκείνης, περί της έλάλεις τή δεσποσύνη Βράουν' εις ήν έστησας βιωμόν έν τή καρδιά σου, και προς ήν τρέφεις ένδόμυχον και ειλικρινή αγάπην και άφοσίωσιν, χωρίς να τή όμολογήσης ούτε εις σεαυτόν.

Ο Μορρίς έταράχθη και ήσθάνθη τή αίμα παγόνον εις τās φλέβας του επί τή έρωτήσιν ταύτη.

— 'Α! 'Ελένη, έψιθύρισεν, εκείνη περί της ώμίλου, ίσταται τόσο ύψηλά, ένεκα των άρετών της και του πλούτου της, ώστε δεν ήθελον ποτέ το μύσει να φαντασθώ ότι ήν δυνατόν να αίθανθώ δι' έμέ άλλο τι εκτός απλής φιλίας.

— Είπέ μοι τή όνομά της... τή όνομα αυτής θέλω... έψιθύρισεν ή νεάνις.

— 'Ελένη Αίλλ! είπεν ο Μορρίς κλινών τή γόνυ πρό αυτής μετά σεβασμού.

Τότε ή 'Ελένη πλησιάσασα είπεν αυτό μετ' ήλυκύτητος'

— Και ή αγάπη της 'Ελένης είναι ίκανή να αναπληρώση όλα όσα απώλεσας σήμερα;

— Είναι δυνατόν τούτο, 'Ελένη! άνέκραξεν ο Γεώργιος πλήρως συγκινήσεως.

— 'Εσο λοιπόν εύτυχής, διότι όλα μου ή αγάπη άνήκει εις σε.

Και λαβούσα τās χείρας του τόν έβιασε να έγερθή.

Τότε ο Μορρί; τή εξέφρασεν όλα τή προς αυτήν αίσθημάτά του, τή όποια τώ; είχε κεραιμένα εις τούς μυχούς της καρδιάς του, και ή 'Ελένη δέ επίσης τή όμολόγησε τήν συμπάθειαν, ήν εκ παιδικής ήλικίας έτρεφον προς αυ-

τόν, καθώς και ότι μαλούσα τήν μετά τής Λουίζης Βράουν γάμον του επλήρωσεν εις τούς προϊσταμένους του πέντε χιλιάδας λίρας, όπως τήν παραλάβωσι συνεπαίρον, τέλος δέ ότι έκτοτε απεφάσισε να μη έλθη ουδέποτε εις γάμον. Μετά τήν άμοιβαίαν ταύτην έξομολόγησιν, ώρκίσθησαν να μη κρύπτωσιν άπ' άλλήλων τήν αλήθειαν, άφού μάλιστα εις αυτήν ώφειλον τήν παρουσαν αυτόν εύτυχίαν.

— Ζήτω ή αλήθεια! εις τή εξέξ; θα είμαι πάντοτε πιστός εις αυτήν, άνεφώνησεν ο Μορρίς, και αποχαιρετήσας τήν 'Ελένην άνεχώρησε διά του λεωφορείου.

LOUIS BAILLEUL.

\*Και τή τήν.

ΠΕΡΙ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΥ

Κατά τόν GUILLERMIN

Κατοικούμεν εις τή βάθος 'Ωκεανού εξ άέρος ουτίνας ή μέση βαθύτης είναι εκατονταπλάσια περίπου τής μέσης βαθύτητος των θαλασσών. 'Ο εξ άέρος ουτός 'Ωκεανός ο περικαλύπτων όλην τήν ύδρόγειον σφαίραν, είναι μίγμα πολλών άλλων αερίων, των όποιων τή πρώτιστα είναι τή δξυγόνον και τή άζωτον. Και τή μέν άλλα άέρια ήτοι τή άνθρακικόν δξυ, οι άτμοί ύδατος, ή άμμωνία ύπάρχουσι πάντοτε κατά μεταβλητάς όμως αναλογίας, ένφ τή δύο πρώτα, ήτοι τή δξυγόνον και άζωτον, εύρίσκονται πάντοτε υπό τήν αυτήν σταθεράν αναλογίαν, ήτοι εις 100 όγκους άτμοσφαιρικού άέρος ύπάρχουσι πάντοτε 21 όγκοι δξυγόνου και 79 άζώτου.

'Ως γνωστόν, ο άτμοσφαιρικός άήρ είναι τή αναπόφευκτον στοιχείον εις τήν άναπνοήν των ζώων ου μόνον των χερσαίων άλλα και των ύδροβίων, τή όποια δεν δύναται να ζήσωσιν άνευ αυτού. 'Επίσης ο άτμοσφαιρικός άήρ είναι αναπόφευκτος εις τή φυτά, τή όποια υπό τήν επίδρασιν του φωτός, αποσυνθέτουσι τή άνθρακικόν δξυ τή έν τή άτμοσφαιρα ύπάρχον και κρατούσι μεν τόν άνθρακα, αποδίδουσι δέ τή δξυγόνον τή όποιον καταναλίσκεται τούναντίον διά τής άναπνοής των ζώων μεταβαλλόμενον εκ νέου εις άνθρακικόν δξυ.

'Ο άτμοσφαιρικός άήρ είναι τόσο διαφανής ώστε δεν δύνασθε να θεβαιωθώμεν περί της παρουσίας του διά τής όράσεως, και τούτο εις μικράς αποστάσεις. 'Επί μεγάλων όμως αποστάσεων ή παρεμβολή του άτμοσφαιρικού άέρος είναι λίαν αισθητή, διότι χρωματίζει τή εις τόν όρίζοντα αντικείμενα, τή όση διά χρώματος κανού, διά του όποιου χρωματίζεται έτι ζωηρότερον ο ουρανός όταν ή άτμοσφαίρα είναι άνεφελος. 'Ανευ του κανού της άτμοσφαιρας χρώματος, ο μεν ουρανός θα ήτο άχρους ήτοι έντελώς μέλας, οι δέ άστρες θα έλαμπον επ' αυτού και έν πλήρει μεσημβρία. Κατά τήν διάρ-

κειαν τής νυκτός ή άτμοσφαίρα δεν φωτίζεται πλέον από τās ήλιακας ακτίνας, άλλα μόνον από τήν άσθενή λάμψιν της σεληνης και των άστέρων, και διά τούτο και ο ουρανός λαμβάνει χρώμα κανού μεν άλλα βαθύ. Τή αυτό φαινόμενον λαμβάνει χόρον, όταν κατά τήν διάρκειαν της ήμέρας άνέλθωμεν εις ύψηλόν έρος, διότι αι ύπερκείμεναι σιβάδες του άέρος, άραιότεραι και λεπτότεραι ούσαι, δεν απορροφώσιν ειμή έλάχιστον μέρος εκ των κανών ακτίνων του ήλιακού φωτός.

'Αλλά πειθόμεθα περί της παρουσίας του άτμοσφαιρικού άέρος και δι' άλλων αισθήσεων, διά τής άκοης και διά τής άφής. Και ήταν μεν ο άτμοσφαιρικός άήρ ήρεμ ή αρκεί να κινηθώμεν βιαίως ή να τρέξωμεν όπως αισθανθώμεν τήν παρουσίαν του, διότι ανίσταται εις τās κινήσεις μας, ή δέ αντίστασις αυτή γίνεται αισθητή εις τās χείρας και εις τή πρόσωπον. 'Αλλ' ότι ο άτμοσφαιρικός άήρ υλικός αποδεικνύουσι έναργέστερον αίκινήσεις αυτού από του άσθενεστάτου μέχρι του μάλλον σφοδρού άνέμου.

'Ο άήρ καθό υλικός έχει βάρος.

Τούτο αποδεικνύει τή εξέξ; πείραμα, διά του όποιου εύρίσκομεν ώσαύτως και τή βάρος ώρισμένου όγκου άέρος. 'Υπάρχει μεταξύ των όργάνων της φυσικής συσκευής, ήτις καλείται αεραντλία και διά τής όποιας δύνασθε να εκβάλωμεν τόν άτμοσφαιρικόν άέρα τόν ύπάρχοντα έντός υαλίνης σφαίρας. 'Εάν έπομένως τοιαύτην σφαίραν φέρουσαν και στρόφιγγα κενώσωμεν άέρος, είτα δέ τήν ίσορροπήσωμεν με βάση εις ζυγαριάν, όταν ανοίξωμεν τόν στρόφιγγα όπως εισέλθω άτμοσφαιρικός άήρ, παρατηρούμεν ότι ή ζυγαριά στρέφεται προς τήν σφαίραν, έπομένως ο άήρ έχει βάρος. Διά να ίσορροπήσωμεν δ' εκ νέου τήν ζυγαριάν πρέπει να προσέσωμεν βάση εκ του άλλου μέρους, τή όποια μάς δεικνύουν τή βάρος του εισελθέντος άέρος. Εύρέθη δέ ότι τή βάρος ένός κυβικού ύποδεκαμέτρου άέρος άτμοσφαιρικού είναι 1 γρ, 29.

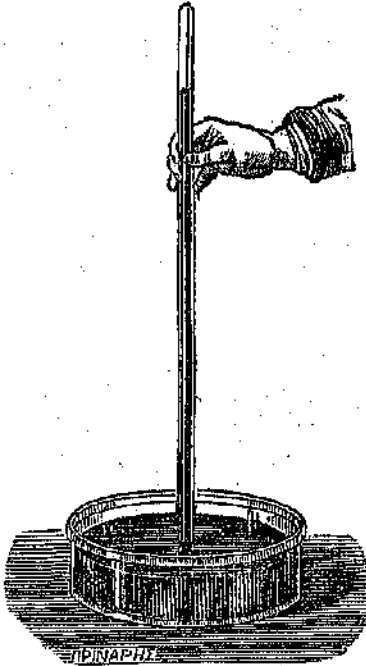
'Επειδή ο άήρ είναι χαρής και δύναται μάλιστα να προσδιορισθή τή βάρος του, έπεται ότι έρειδόμενος επί του έδάφους έπιφέρει πίεσιν ήτις πρέπει να ήναι πολύ μεγάλη.

Τήν ύπαρξιν τής άτμοσφαιρικής πίεσεως άνεκάλυψεν ο Γαλιλαίος εκ του εξέξ; γεγονότος. 'Εν Φλωρεντία κατά τή έτος 1640 τεχνίται κατεσκεύασαν υδραντλίαν εις τή άνάκτορον του μεγάλου Δουκός, όπως αναβιβάξω τή ύδωρ. 'Αλλ' άν και ή υδραντλία κατεσκευάσθη με όλην τήν ακρίβειαν, τή ύδωρ δεν άνήρχετο μέχρι του άνώ άκρου του σωλήνος, ήτοι άνωτέρω των 32 ποδών (10 μέτρων και 1/3 περίπου). Προσεκλήθησαν πάντες οι σοφοί τής έν Φλωρεντία 'Ακαδημίας προς δέ και ο Γαλιλαίος, όστινες εύρέθησαν εις μεγάλην άμηχανίαν, διότι άν ή φύσις φοβείται

τή κενόν, ως πλανόμενοι έδόξαζον τότε, διατί πέραν των 10 μέτρ. και 1/3 να μη φοβήται πλέον αυτό; Πρώτος ο Γαλιλαίος έσκέφθη ότι ή άνύψωσις του ύδατος μέχρι 10 μέτρ. και 1/3 προέρχεται εκ τής άτμοσφαιρικής πίεσεως, επαληθεύσας πρώτον τήν βαρύτητα του άτμοσφαιρικού άέρος. Προς τούτο έξύγισε φιάλην εκ τής όποιας έξεδιώξε τόν άέρα διά του βρασμού μικράς ποσότητος ύδατος, τή όποιον έβασε προηγουμένως έν τή φιάλη.

'Εν έτος μετά τόν θάνατον του Γαλιλαίου ο μαθητής αυτού Τορικέλλιος ήθέλησε να δοκιμάσθω ποιον αποτέλεσμα παράγει έν τώ κενώ έν ύγρον πολύ βαρύτερον του ύδατος, ο υδραργυρος.

Προς τούτο έλαβε σωλήνα μήκους ένός περίπου μέτρου κλειστόν από τή έν άκρον και τόν επλήρωσεν υδραργύρου. Είτα κλείσας έρμητικώς διά του δακτύλου τή ανοικτόν του σωλήνος άκρον, όπως μη χυθή ο υδραργυρος και εισέλθω άτμοσφαιρικός άήρ, άνέστρεψε τόν σωλήνα και ένεθάπτισε τή ανοικτόν άκρον έντός μικρού άγγελίου, τή όποιον ήτο πλήρες υδραργύρου. 'Αποσύρας δέ τόν δακτύλον του έκράτησε τόν σωλήνα εις θέσιν κατακόρυφον ως δεικνύει τή σχήμα.



Παρατήρησε τότε ότι ο υδραργυρος κατήλθεν από τής κορυφής του σωλήνος και έσταμάτησεν εις ώρισμένον σημειον, τή όποιον ήτον άνωτερον τής επιφανείας του υδραργύρου έν τή σκάφη κατά 76 περίπου εκατοστά του μέτρου.

'Αν έπομένως ή ύπόθεσις του Γαλιλαίου ήτον αληθής, τουτέστιν ότι ή στήλη του ύδατος ήτον 10 μέτρων και 1/3 έν τή υδραντλία ίσορροπέιτο πράγματι διά τής άτμοσφαιρικής πίεσεως, ή αυτή πίεσις πρέπει να ίσορροπή ήδη και τήν στήλην του υδραργύρου. 'Επειδή όμως ο υδραργυρος εί-

ναί 43 και 1/2 φορές θερμότερος του ύδατος, και ή στήλη του υδραργύρου, ήτις είναι 0, 76, πρέπει να ήναι 43 και 1/2 φορές μικρότερα τής στήλης του ύδατος, ήτοι τών 40 μέτρων και 1/2. Καί πράγματι 43 και 1/2 φορές 76 εκατοστά του μέτρου είναι περίπου 40 μέτρα και 1/2.

Τοιούτη είναι ή μεγάλη αυτη ανακάλυψις, ό δε σωλήν του Τορικελίου είναι τό καλούμενον τήν σήμεραν Βαρόμετρον, διότι χρησιμεύει εις προσδιορισμόν τής ατμοσφαιρικής θλίψεως.

Άλλ' ως πάσαι αι μεγάλαι ανακαλύψεις ούτω και αυτη ευρεν αντιπάλους, εθριάμβευσεν όμως επί τέλους διότι νέα πειράματα τήν επικύρωσαν. Καί πρώτος ο Pascal παρητήρησεν ότι αν πράγματι ή ατμοσφαιρική πίεσις ή μάλλον τό βάρος τής ατμοσφαιρας ισορροπή αφ' ενός μὲν τήν στήλην του ύδατος, αφ' ετέρου δε τήν στήλην του υδραργύρου, ή πίεσις αυτη πρέπει να δλιγοστέγη αφ' όσον ανερχόμεθα εις τήν ατμοσφαιραν, και ή στήλη του αέρος ή θερύνουσα επί τής επιφανείας του υδραργύρου εν τώ αγγείω ελαττοῦται. Η στήλη επομένως του υδραργύρου εν τώ σωλήνι του Τορικελίου πρέπει να ήναι μικρότερα εις τήν κορυφήν ήρου και μεγαλύτερα εις τους πρόποδας αυτού. Τά πειράματα ταυτά πράγματι εκτελεσθέντα, απέδειξαν τήν αλήθειαν τής ατμοσφαιρικής πίεσεως.

Σημειωτέον εν τούτοις ότι τό ύψος τής στήλης του υδραργύρου εν τώ σωλήνι του Τορικελίου είναι ανεξάρτητον τής διαμέτρου του σωλήνος τούτου, αρκει μόνον ή διάμετρος αυτη να μη γίνηται πολύ μικρά, διότι τότε αναπτύσσονται άλλαι δυνάμεις επηρεάζουσαι τήν επιφάνειαν του υδραργύρου εν τώ σωλήνι.

Πειδιά ή ατμοσφαιρική θλίψις, ήτοι ή πίεσις τής ατμοσφαιρας ισορροπείται δια στήλης υδραργύρου, ήτις εις τήν επιφάνειαν τής γης έχει ύψος 76 περίπου εκατοσών του μέτρου, επομαι ότι ή ατμοσφαιρα σύμπασα πιέζει ή βαρύνει επί τής επιφανείας τής γης, ως εάν σύμπασα ή υδρόγειος σφαίρα εκκλύπτετο από στρώμα υδραργύρου του οποίου τό ύψος 76 περίπου εκατοστά του μέτρου. Η πίεσις αυτη επιφέρεται και όσας διευθύνσεις, και πανταχού ενθα εισχωρεί ό ατμοσφαιρικός αήρ, και εντός τών οικιών, τών ύπογειών, ή πίεσις αυτη άνέρχεται επί επιφανείας ήσης προς εν τετραγωνικόν μέτρον, εις 40,333 περίπου χιλιόγραμμα.

Επομένως, ή όλική επιφάνεια σώματος ανθρώπου μέσου αναστήματος και πάχους, ανερχομένη εις 1 και 1/2 περίπου τετραγωνικόν μέτρον, υποφέρει πίεσιν 45,500 χιλιogramμων. Η εκμεγίστη αυτη πίεσις δεν μάς κατασυντρίβει επί του εδάφους διότι φέρεται επί όλων τών σημείων του σώματος, και καταστρέφεται άμοι-

1. Εν χιλιόγραμμον ισοδυναμει προς 312 περίπου δραχμ.

βαίως. Ήδόντο και πάλιν να μάς συμπίση ως πανταχόθεν πιέζουσα τό σώμα μας, άλλ' άνθίστανται τα εν τώ οργανισμώ ήμων υπάρχοντα αέρια, ήτινα αντιθέτως ενεργούντα καταστρέφουσι τήν ατμοσφαιρικήν πίεσιν. Αν όμως ή έξωτερική πίεσις τής ατμοσφαιρας εκλείψη, τότε τά εν τώ οργανισμώ μας αέρια πιέζοντα αντιθέτως υπερσχύουσιν, ως τούτο συμβαίνει όταν εφορκίζωμεν επί του σώματός μας σικίαν (θεντούζαν), από τήν όποιαν εξαγομεν τόν αέρα. Τό μὲν δέρμα εξογκούται, αι μικραι φλέβες διαρρήγνυνται, τό δε αίμα εκρέει διότι δεν τό συγκρατεί πλέον ή ατμοσφαιρική πίεσις.

Πείραμα δεικνύον τό μέγεθος τής ατμοσφαιρικής πίεσεως είναι τό επινόηθέν ποτε υπό του σοφου Δημάργου του Μαγδεμβούργου. Ουτος ελαθε δύο ήμισφαιρια εκ χαλκού ήτινα εφαρμολόμενα ακριβώς, εσηματίζον κοίλην σφαιραν, ήφ' όσον ή σφαίρα ήτο πλήρης αέρος, εύκόλως απέχωριζοντο, άλλ' άμα ο εντός αήρ εξήχθη δια τής αεραντλίας άπητάτο τόσο μεγάλη δύναμις ήως τά ήμισφαιρια αποσπασθώσιν απ' άλλήλων, ώστε ή ήτοι ισχυροί προσαρμοσθέντες δεν ήδυνήθησαν να τά αποχωρίσωσι. Καί όντως ή διάμετρος τής σφαίρας ήτο 65 εκατοσών, και επομένως ή πίεσις, τήν όποιαν οι ήτοι ήφειλον να υπερνικήσωσιν, άνήρχετο εις 3,428 χιλιόγραμμα.

Η ατμοσφαιρική πίεσις μεταβάλλεται πολλάκις εις τό αυτό σημειον χωρίς να ύψωθώμεν ή να κατέλωμεν. Τάς μεταβολάς ταύτας τής ατμοσφαιρικής πίεσεως δεικνύει τό καλούμενον βαρόμετρον, τό όποιον υπό τήν απλουστεραν αυτού μορφήν είναι ό σωλήν του Τορικελίου εν περιεγράψαμεν άνωτέρω.

Τό απλουστερον και συνάμα ακριβέστερον τών βαρομετρών σύγκειται εξ ενός σωλήνος εξ ύγλου ή κρυστάλλου όμογενου, ακριβώς κυλινδρικού και εύθους, διαμέτρου δύο εκατοστών του μέτρου. Εμβαπτίζεσαι άφου πληρωθη υδραργύρου εις μικράν σιδιρην ακάφην πλήρη υδραργύρου, ήτις προσηλωται καθώς και ό σωλήν επί κατακόρυφον σανίδος. Οπως προσδιορίσωμεν εκάστοτε τό βαρομετρικόν ύψος μετρούμεν τήν κατακόρυφον απόστασιν τής επιφανείας του υδραργύρου εν τώ σωλήνι και εν τή σκάφη. Καί τοιαυτα μὲν πάντα τά δι' υδραργύρου βαρόμετρα, πρό χρόνων όμως κατασκεύασαν αντ' αυτών τά καλούμενα μεταλλικα βαρόμετρα, ή ανεροειδη. Ταυτα σηρίζονται επί τής ελαστικότητος τών μετάλλων, ήτινα περιτυλλισσονται υπό λεπτάς ταινίαις. Σωλήν πεπλατυσμένος εξ άρειχάλκου και κεκαμπυλωμένος κενούται αέρος και κλείεται αεροστεγώς. Σχηματίζει τήζον κύκλου και προσαρμόζεται εις τό μέσον αυτου, ούτως ώστε τά δύο ελεύθερα αυτου άκρα δύνανται ν' απομακρύνονται και πλησιάζωσι προς άλληλα, όταν ή ατμοσφαιρική πίεσις ελαττοῦται ή αυξάνη.

Η κίνησις αυτη μεταδίδεται δια μικρού τινος μοχλού εις βελόνην, ήτις περιστρέφεται.

Τά βαρόμετρα ταυτα ρυθμίζονται συγκριτικώς προς άλλα εξ υδραργύρου βαρόμετρα.

Η βαρομετρική στήλη αυξάνει ή ελαττοῦται αυξανούσης ή ελαττοῦμένης τής ατμοσφαιρικής πίεσεως. Εάν ή στήλη τής ατμοσφαιρας ήτις επικάθεται εις όρισμένον σημειον τής γης ήν πάντοτε εν ήρεμεία, ή πίεσις θά έμενεν άμετάβλητος, διότι θά προήρχετο εκ του βάρους τής στήλης ταύτης. Άλλ' ή ισορροπία αυτη ουδέποτε διατηρείται εις ουδέν σημειον τής γης, πρωτίστη δε αιτία τών μεταβολών είναι ή ήλιακή θερμότης.

Ο ήλιος θερμαίνει κατ' ανισον τρόπον τό έδαφος και τάς υπερκειμενάς στιβάδας του αέρος κατá τάς ώρας τής ήμέρας και του έτους. Διά τής θερμάνσεως ταύτης αι στιβάδες του αέρος διαστέλλονται και άνέρχονται και ειτα καταβήσουσι ούτως ειπείν ήνωθεν εις τα παρακειμενα ψυχρότερα μέρη, τά όποια τούναντιον εισρέουσι κάτωθεν προς τά θερμότερα ήως επαναρφέρωσι τήν παραχθείσαν ισορροπίαν. Η αιτία αυτη παράγει τούτ' άνέμους συνάμα δε και μεταβολάς του θερμομέτρου, διότι ελαττοῦται μὲν ή πίεσις και τό βαρόμετρον κατέρχεται εκει ενθα ο αήρ διαστέλλεται ένεκα τής ύψώσεως τής θερμοκρασίας, τούναντιον αυξάνει ή πίεσις και τό βαρόμετρον άνέρχεται εκει ενθα ή θερμοκρασία είναι κατωτέρα, διότι τό βάρος τής ατμοσφαιρας ήβηξε δια τών στρωμάτων ήτινα διεχύθησαν εις τήν άνωτέραν επιφάνειαν τής ατμοσφαιρας. Άλλ' ή θερμαντική του ήλιου ενέργεια παράγει συνάμα και αντίθετον αποτέλεσμα, διότι ο εν τώ αέρι έμπεριεχόμενος άτμος ύδατος θερμαινόμενος αυξάνει κατá τήν ελαστικότητα και τήν τάσιν, και επομένως αν ή βαρομετρική στήλη κατέρχεται ένεκα τής αραιώσεως του αέρος, άνέρχεται συγχρόνως ένεκα τής αυξήσεως τής τάσεως τών ατμών του ύδατος. Ωστε τελικώς αι βαρομετρικα μεταβολαι εισιν ή διαφορά τών δύο τούτων αντιθέτων κινήσεων.

Παρητήρηθη ότι εις τό αυτό σημειον τής γης τό βαρομετρικόν ύψος υφίστάται μεταβολάς ήμερησίας και ετησίας, ατινες εμφανισθαι με τήν άνωτέραν έρμηνειαν. Εις ένα και τόν αυτόν τόπον τό βαρόμετρον υψούται ή καταπίπτει κατá τήν διεύθυνσιν του επικρατούσης άνέμου. Ούτως εν Εύρώπη τό βαρόμετρον υψούται όταν πνέη άνεμος βορείος, βορειοανατολικός ή ανατολικός, τούναντιον καταπίπτει με άνεμον νότιον, νοτιοανατολικόν ή νοτιοδυτικόν.

Τιμ. Α. Αρσενιοπουλου.

Εν Κωνσταντινουπόλει επί εκάστου τετραγωνικού μιλίου αριθμούνται 44,782 κάτοικοι, εν

Θράκη 2,408, εν Ήπειρω και Θεσσαλία 2,453, εν Μακεδονία 4,227, εν Ρωσσία 732 και εν Έλλάδι 424!

Η επομένη διατριβή απεστάλη ήμιν προς δημοσίευσιν εκ λιθάρου παρά τινος Ρώσου, περι τήν νεοελληνικήν γλώσσαν καταγενομένην. Σ. τ. Δ.

### Ο ΛΟΧΑΓΟΣ ΛΥΚΟΣ

Γνωστόν είναι ότι επί τής αυτοκρατειρας Λικατερίνης πολλαι χιλιάδες Έλλήνων μετήνάστευσαν εκ τής Ήπειρου, εκ τινων νήσων και άλλων μερών τής δουλης Έλλάδος εις Ρωσσίαν, ιδίως εις τήν Ταυρικήν χερσόνησον, ήπου συνέστησαν διάφορους αποικίας μετά πολλών εκ μέρους τής Ρωσικής Κυβερνήσεως προνομίων.

Η μεγαλεπήβολος αυτοκράτειρα, ή διενεργήσασα τήν μετανάστευσιν, εσηματίσεν εκ τών Έλλήνων εκείνων τά όνομασθέντα Έλληνικα του Μπαλακλαβα τάγματα, —είδος ήμισυτακτικού προνομιούχου στρατου, —τά όποια ουκ όλιγον συνετέλεσαν προς τελειαν ύποταγήν τών Τατάρων τής Κριμαίας.

Ο αυτοκράτωρ Αλέξανδρος Α' θεός του νυν βασιλεύοντος Αλεξάνδρου Β', επισκεφθείς τήν Κριμαίαν, μεταξυ του άλλου εκει στρατου, επιθεώρησε και τά εξ Έλλήνων εκεινα τάγματα του Μπαλακλαβα, ενός τών όποιων έταξε να ήγηται γέρων τις ταγματάρχης, Λύκος επωνομαζόμενος, έχων εν τώ τάγματι ως αξιωματικούς και δεκανείς τούς επτά εκ τών δεκαεξ υίων του. Έρωτών ο αυτοκράτωρ, κατá τό ειωθός, τό επώνυμον τών αξιωματικών, και ακούων εις απάντησιν τό αυτό παρά πάντων, εζήτησεν εξηγήσεις και έμαθε παρα του γέροντος Λύκου, ότι υιοι οι αξιωματικοι εισιν υιοι του και ότι έχει και άλλους ενθα δια τήν ύπηρεσίαν τής Μεγαλειότητός του. Ο αυτοκράτωρ ήχαρίστησε τον γέροντα ταγματάρχην δια τά τόσα καλληκάρια, τά όποια τώ εισέστησε, τον συνεχάρη και διάταξε να αποσυρθη τής ύπηρεσίας ήως αναπαυθη έχων σύνταξιν γενναιοτάτην, τήν δε αρχηγίαν του τάγματος να λάβη ο πρεσβύτερος τών υίων του.

Αναφερόμεν εν πρόδω, ότι εν τούτ' αρχείοις του Υπουργείου τών Στρατιωτικών εν Πετροπόλει, εύρίσκονται πολλά έγγραφα τών άνδρείων εκείνων πατριαρχειωτάτων καπετανεών (ως ελέγοντο) έπίσημα εις όνομα του ύπουργού, εν πολλοίς τών όποιων, εις τό τέλος, μετά τήν έπίσημον περίληψιν, αναγινώσκειται ή προσθήκη: «Σε χαιρετά και ή μαγιορέσσα» ή καπετανεσσα. Εκ τών ταγμάτων εκείνων σήμεραν ουδ' ίχνος υπάρχει. Τά τελευταία, δύο νομίζομεν, διελύθησαν μετά τών Κριμαϊκών πολέμων, και εκ τών αποτελεσάντων τών άνδρων εκείνων στρατών Έλλήνων όλίγοι μόνον αποβωσισθέντες σώζονται εν Κριμαία. Είς εκ τών υίων του προανα-



φερθέντος γέροντος Λύκου, μετά παρέλευσιν ετών πολλῶν, ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου, ἦν ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Καυκάσου ἀρχηγὸς τοῦ πρώτου λόχου τοῦ συντάγματος τοῦ περσικοῦ «Τενγίνσκη» καὶ φρούραρχος φρουριδίου κατὰ τὴν ἀρκτικήν τοῦ Καυκάσου πλευράν, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μιχαήλοφοκος.»

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Ἰμάμης τῶν Κιρκασίων Σιζμὴλ, ἐν τῇ ἀκμῇ τότε τῆς στρατηγικωτάτης ἀντιστάσεώς του διατελῶν, συλλέξας μέγιστον ἀριθμὸν ὀπλιτῶν, ὅσους ποτὲ ἐδυνήθη νὰ παρατάξῃ, περὶ τὰς ἑνδεκα χιλιάδας, τῶν πλείστων ἱππέων, μετ' ἑλαφροῦ ὄρειου πυροβολικοῦ, κατήλθε τῶν ὄρεων τοῦ καὶ Ὠριαμβευτικῶς διήλασε δι' ὅλης τῆς ἀριστερᾶς λεγομένης πτέρυγος, ἦτοι τῆς ἐπιπέδου Τσεστανιζ καὶ τῆς γραμμῆς τῆς Σούνζας, καὶ κατευθύνετο εἰς Καβαρδάν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν μελετωμένην ὑπὸ τῶν μαχητικῶν Καβαρδινῶν ἐξέγερσιν.

Τὸ φρουριδίου Μιχαήλοφοκος, μετὰ τὰ ἐκ πηλοῦ τελεῖται τοῦ καὶ τὴν ἐξ ἑνὸς λόχου φρουρᾶν του, κείμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ δι' ἧς εἶχον νὰ διέλθωσι τὰ στίφη τῶν Κιρκασίων, ἠθέλησεν ὁ Σιζμὴλ, ὥσει παίζων, νὰ κυριεύσῃ, βέβαιος ὦν ὅτι εἰς πρώτην πρόσκλησιν ἦθελε παραδοθῆ τοῦτο. Ἀλλ' ἠπατήθη σφόδρα. Ὁ λοχαγὸς καὶ φρούραρχος Λύκος τῷ ἐδειξεν ἀμέσως ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ παίζῃ καὶ τῷ ἀντέταξεν ἀπειλητικὴν ἀμυναν.

Ἀπορῶν ὁ Ὄρκαδης Ἰμάμης ἐπὶ τῇ ἀντιστάσει τῶν ὀλιγαριθμῶν ἐκείνων Μοσκόβιων διέταξε νὰ προσβάλωσι, νὰ καταδαφίσωσι τὸ φρούριον καὶ νὰ τιμωρήσωσι τὴν αὐθάδη φρουρᾶν. Τότε ἤρχισεν ἀνίως φονικωτάτη μάχη. Ὁ Λύκος καὶ οἱ στρατιῶταί του εὗρισκοντο πανταχοῦ, εἰς κάθε βήγμῃ, καὶ ἀνέτρεπον τοὺς εἰσορμῶντας ἐχθρούς. Ἡ λυσσώδης ἐφύδος καὶ ἡ ἠρωικὴ ἀμυνα διήρκεσαν τρεῖς ὅλας ἡμέρας.

Ὁ Λύκος ἀπώλεσε τοὺς δύο ἀξιωματικούς του λόχου καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τῶν στρατιωτῶν του, καὶ αὐτὸς πληγωμένος ἐξηκολούθει μαχόμενος καὶ ἀποκρούων τοὺς μαινόμενους Κιρκασίους. Ἐπὶ τέλους, βλέπων ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνθέξῃ περαιτέρω, ἀπεράσισε νὰ πωλήσῃ ἀκριβὰ τὴν ἐμπόρθησιν τοῦ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν του φρουριδίου, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς ἐναπολειφθέντας στρατιώτας τοῖς εἶπεν: «Ἦξεύρετε, ἀδελφοί καὶ σύντροφοί μου, τί μᾶς περιμένει ἂν πέσωμεν ζῶντες εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀπίστων τούτων. Ἐντὸς ζῶσεων λάκκων δι' ἀλύσεων ὑπὸ τοῦ λαίμου πρὸς τὸ ἔδαφος κεκυρωμένοι καὶ προσηλωμένοι, δίκην ὄφρα, ὅα τρεφόμεθα μετὰ βρωμερὰ ἐντόσθια προβάτων, τὰ ὅποια οἱ ἄγριοι ἡμῶν φύλακες ὅα μᾶς βίπτωσι κάποτε. Εἶναι προτιμώτερον λοιπὸν νὰ ἀποθάνωμεν! Προτείνω νὰ τιναχθῶμεν εἰς τὸν ἀέρα»

ἐντὸς τοῦ ὑπογείου ἔχομεν πολλὰ βαρέλια πυρρίτιδος.» Τῆς προτάσεως ταύτης τοῦ ἀτρομήτου Λύκου ἐνθουσιωδῶς γενομένης δεκτῆς παρὰ πάντων, ἀπεφασίσθη νὰ θέσῃ τὸ πῦρ εἰς τὴν πυρίτιδα ὁ στρατιώτης Ἀρχίπ (Archippe) Ὁσηποφ, ὅταν τῷ δοθῇ ἡ διαταγὴ. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ζηλευτὸς οὗτος ἦρωας κατήλθεν ἀμέσως εἰς τὴν ὑπόγειον πυριταποθήκην κρατῶν τὴν θρυαλλίδα, ὃ δὲ Λύκος μετὰ τῶν στρατιωτῶν του ἤρξατο ὑποχωρῶν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Φυλάττοντες οἱ Κιρκάσιοι παρακολούθουν κατὰ θῆμα τοὺς ἀνδρείους, πλήττοντες καὶ πληττόμενοι, ὅτε δὲ ὁ Λύκος, ἔχων κύκλῳ τοὺς ὑπ' αὐτὸν, ἐστάθη ἐπὶ τῆς πυριταποθήκης, ἠκούσθη, μεταξύ τῆς κλαγγῆς τῶν ὀπλῶν καὶ τῶν ἀγρίων ἀλαλαγμῶν, ἡ ἠρωικὴ τοῦ Λύκου διαταγὴ. . . Ἠκούσθη βροντὴ τρομερὰ. . . καὶ πλέον οὐδὲν ἠκούσθη. . . Τὸ μικρὸν φρούριον ἀνετινάχθη εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὑπὸ τὰ ἐρείπια του ἐτάφησαν μετὰ τῶν χριστιανῶν ἡρώων ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας Κιρκασίων. Ἐκεῖ ὁ ἀνδρεῖος Λύκος, μόνος ἐνώπιον τοῦ κατ' ὀγκοντος, προσφέρων ἑαυτὸν ὀλοκαύτωμα μετὰ τῶν γενναίων συντρόφων του, ἐματάρωσε τοῦ Σιζμὴλ τὸν σοβαρότατον διὰ τὰς συνεπειὰς του σκοπὸν. Διὰ τῆς ἠρωικῆς ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἀμύνης τοῦ μικροῦ ἐκείνου ὀχυρώματος, ἐχορηγήθη καιρὸς νὰ συγκεντρωθῇ ὁ ἀναγκαῖος στρατὸς καὶ νὰ βῆθῃ μετὰ τῶν Καβαρδινῶν καὶ τοῦ Σιζμὴλ. Οἱ Καβαρδῖνοι, οἵτινες διετέλουν συννενοημένοι μετὰ τοῦ Σιζμὴλ καὶ ἀνέμενον τὴν ἐμφανίσιν του ὅπως ἀποτινάξωσι τὸ προσώπειον, ἔλεποντες ἀντ' αὐτοῦ πολυάριθμον Ῥώσσω στρατιὰν ἐμειναν ἡσυχοί — ὃ δὲ Σιζμὴλ ἀδημονῶν καὶ μαινόμενος διὰ τὴν ἀποτυχίαν του καὶ ἔχων κατὰ πτέρνας τοὺς Ῥώσσους ἀπῆλθε δραματικὸς νὰ κρυβῇ ἐντὸς τῶν ὄρεων του.

Τὸ ἐνδοξὸν ὄνομα τοῦ Λύκου καὶ τῶν συντρόφων του ἀπεθανάτισεν ἡ ἱστορία καὶ ἡ τέχνη. Ἡ δραματικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ ζωηρότατα καὶ συγκινητικώτατα παριστάνουσι τὸν Ἀρχίπ Ὁσηποφ θέτοντα τὴν θρυαλλίδα ἐπὶ τῆς πυρίτιδος, καὶ τὴν Λύκον μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἰστάμενον ἐπὶ τῆς πυριταποθήκης καὶ ἀμυνόμενον κατὰ τῶν ἐφορμῶντων ἐχθρικών στιφῶν.

Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Νικόλαος δι' ἰδιαιτέρου διατάγματος ἐθέσπισεν:

«Ἡ θέσις τοῦ στρατιώτου Ἀρχίπ Ὁσηποφ, ἡ πρώτη δεξιὰ ἐν τῷ πρώτῳ λόχῳ τοῦ συντάγματος Τενγίνσκη ἐν τῷ Καυκάσιῳ στρατῷ, νὰ μὲν πάντοτε κενή.

» Ἄνὰ πλοῦσαν ἐσπερινὴν ὀνοματοκλισίαν τοῦ λόχου ὁ δεκανεὺς νὰ καλῇ πάντοτε τὸν πρῶτον στρατιώτην Ἀρχίπ Ὁσηποφ, ὃ δὲ δεῦτερος, ὁ ἀμέσως μετὰ τὴν κενὴν πρώτην θέσιν στρατιώτης νὰ ἀπαντᾷ: Ἀπόθαιεν εἰς ὄψαν τῶν Ῥώσσιων ὀπλῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀνδρείου λοχιμοῦ Λύκου.» Τὸ ὠραιότατον τοῦτο

αὐτοκρατορικὸν Διάταγμα ἐκτελεῖται πάντοτε αὐστηρότατα, καὶ ὅα ἐκτελεῖται ἐνόσφ ὑπάρχει Ῥωσσία.

Π. Ρ.

Κατ' αὐτὰς δημοσιεύεται ὑπὸ τὴν τίτλον «Ἄσματα εἰς εὐρωπαϊκὴν μελωδίαν, στιχογραφηθέντα καὶ ἐκδοθέντα ὑπὸ Π. Τανταλίδου», πλουσία συλλογὴ ἐξ 80 φημάτων.

Ἡ συλλογὴ τῶν φημάτων τούτων, ὧν αἱ μελωδίαὶ ἐληφθήσαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ διαφόρων εὐρωπαϊκῶν συλλογῶν, ἀπεροστᾶται τῇ Βασιλεύσει ἡμῶν Ὀλγα (παμμήτορι σὺν Θεῷ τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Βασιλείας), ἐκδομένη δὲ ἀναλώμασι τοῦ ἐν Ἀλεξάνδρῃ δημογενοῦς κ. Ἀντωνίου Νικολοπούλου.

Εὐτυχίσαντες νὰ λάβωμεν ἀπὸ τοῦδ' ἀντίστοιχον τῆς συλλογῆς ταύτης παρὰ λογίας καὶ φιλομούσου κυρίας, φίλης δὲ τοῦ ἀτυχῆσαι ποιητοῦ καὶ μετὰ στοργῆς ἐπιμεληθείσης τῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου, ἀπεύδομεν νὰ δημοσιεύσωμεν ἐξ αὐτῆς τὰ ἐπιμέμνηνα τρία ἀφελῆ φηματα. Διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῆς συλλογῆς ταύτης, ἔργου κυρίας παιδαγωγικοῦ, ἀναπληροῦται σπουδαιότατη παρ' ἡμῶν ἔλλειψις, καθὸτι γνωστὴ εἶνε ἡ ἐν Ἑλλάδι σπάνις τοιούτων ἔργων καὶ ἀνατύξεως ἢ μεγάλης ἐπιδρασεως τῆς μουσικῆς εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ ἦθους καὶ τὸν ἀληθῆ ἐκκοιτισμὸν τῶν ἐθνῶν. Ἐγεί δὲ, πλὴν τούτου, ἡ συλλογὴ αὕτη καὶ ἑτέραν ἀρετὴν, ὡς τυπωθεῖσα ἐν Ἀθήναις, ἐν τῷ τυπογραφίῳ τοῦ κ. Χ. Νικολαΐδου Φιλαδέλφειας, διὰ κινητῶν μουσικῶν χαρακτηρήσων, πρῶτον δὲ νῦν τυποῦται τοιοῦτατρόπως ἐν Ἑλλάδι βιβλίον ὀλοκλήρον. Σ. τ. Δ.

Τὸ ναυόπουλο.

Μὲ καρδίη στὰ ταξείδια  
τὸ ναυόπουλο γυρνᾷ  
καὶ στῆς θάλασσας τὰ φειδία  
τὰ μικράτα του περνᾷ.

Ὁ βοριάς δὲν τὸ τρομάζει  
οὐτ' ἡ ἀπιστη νοτιά,  
οὔτε χιόν' οὔτε χαλάζι,  
οὔτε κύματα πλατιά.

Στῆ δουλιὰ πορνὸ καὶ βράδου  
μετὰ τὸν στρόπο στὸ πλευρὸ  
ξεροτρώγει παξιμάδι,  
πίν' ἀκάθαρτο νερό.

Πεταχτὸ σὰν τὸ ξεφτέρι  
ἀναθαίνει στὰ πανιά,  
καὶ μετὰ ῥόζους εἰς τὸ χέρι  
λύνει δένει τὰ σχοινιά.

Στοῦ κινδύνου τὴν τρομάρα  
τὸ φυλάγει μοναχὴ  
τῆς μανούλας του ἡ λαχτάρα,  
τῆς μανούλας του ἡ εὐχή.

Ποῦ ἐλπίζει παλληκάρι  
νὰ τὸν διχῇ καμμιὰ φορὰ,  
νὰ τὸν ποῦν μικρὸν Κανάρη  
μέσ' στ' ἀθάνατα Παρρᾶ.

Ὁ ἐπάιτης.

Γιὰ τὸν Θεὸ, λίγο ψωμάκι,  
ἀδέλφια μου, γιατί πεινώ,  
πτωχὸ φωνάζει γεροντάκι  
μετὰ δάκρυα στὸν οὐρανὸ.

Πολλοὶ περνοῦν ἐμπρὸς χορτάτοι  
καλοενδυμένοι κα' εὐγενεῖς,  
ἄχ' ὄλοι τοῦ γυρνοῦν τὴν πλάτη  
δὲν τὸν πονεῖ κανεῖς, κανεῖς.

Ἐνα «Θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ!»  
τὸν βίχουν κάπου σοβαρὰ,  
χωρὶς κανεῖς ν' ἀπλοχερίσῃ  
οὔτε ψωμί οὔτε παρᾶ.

Πλὴν ἄλλος νὰ πτωχὸς μετὰ βάνη  
μοιράζεται μ' αὐτὸν ἐκεῖ  
ἕνα ξηρὸ φέλι ψωμάκι,  
ποῦχε κρυμμένο στὸ σακκί.

Παιδιά! ὁ νόμος τοῦ ἐλέους  
εἶν' ἄγιος καὶ σεβαστός·  
τὸν ἀπλαγχνο μετὰ τοὺς ἀθέους  
ὅα κατακρίνη ὁ Χριστός.

Ὁ παλαιὸς καιρὸς.

Τώρα γύρω στὴ φωτιά  
ποῦ καθήμεθα, παιδιά μου,  
νὰ ἴδωρ μιὰ ματιά  
νὰ γυρίσω στὰ παλιὰ μου,  
ἄλλη μιὰ ν' ἀνθυμῆθῶ  
τοῦ παλῆου καιροῦ τὴν χάρι  
καὶ νὰ τὴν διηγηθῶ,  
— Συναξάρι, γιαγιακούλα μ', συναξάρι.

Δὲν εἶν' ὄχ', ὑπερβολὴ,  
εἶχα μ' εὐμορφιάς καὶ κάλλη  
καὶ μᾶς πήγαῖνε πολὺ  
ἡ μπιμπίλα καὶ τὸ σάλι.  
Ἦσαν ὄλοι μετὰ μυαλὸ,  
μετὰ τιμὴ τὸ παλληκάρι,  
τὸ κορίτσι ντροπαλὸ,  
— Συναξάρι, γιαγιακούλα μ', συναξάρι.

Ταῖς βραδύαις πολιτικά  
δὲν γνωρίζαμ' ἐμεῖς πρῶτα,  
οὔτε πιάνω φορτικά,  
οὔτε τσαί μετὰ μπισκότα·  
δύο λογάκια ξυπνητά,  
λίγο πνεῦμ' ἀπ' τὸ Φανάρι  
καὶ δύο κάστανα ψητά·  
— Συναξάρι, γιαγιακούλα μ', συναξάρι.

Εἶχαμεν οἱ πρωτινοὶ  
καὶ δασκάλους ξακουσμένους,  
ἦσαν λίγοι, πλὴν τρανοί,  
κα' ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ Γένους,  
γράμματα χριστιανικά,  
γράψιμο μαργαριτάρι,  
καὶ γερά ἑλληνικά,  
— Συναξάρι, γιαγιακούλα μ', συναξάρι.

Καὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ  
εἶχον τότε μιὰ φροντίδα,  
ν' ἀναστήσουν τὴν νεκρὴν,  
τὴν μεγάλην μας Πατρίδα.

Μὲ λαχτάρα μοναχῆ,  
ποιὸ παιδί νὰ πρωτοπάρῃ  
τῆς μητρὸς του τὴν εὐχὴ.  
— Συναξάρι, γιγνιακούλα μ', συναξάρι.

### ΛΑΗΘΕΙΑΙ

\* \* \* Ο πλούτος δὲν εἶναι ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλ' εἶναι τὸ σκοπιμώτερον ὄργανον τῆς τελειώσεως τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Βεβαίως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χειραγωγεῖ κυρίως ἡμῶς ἡ φιλοσοφία καὶ ὁ χριστιανισμὸς, ἀλλ' ἡ βιομηχανία καὶ ὁ βιομηχανικὸς βίος συμπληροῦν τὸ θεάρεστον αὐτῶν ἔργον, ἐξαιρῶν ἀπὸ τῶν κλάπων τῆς κοινωνίας τὰς ἐλευσινὰς ἔξεις τῆς νοηρότητος καὶ τῆς ἀργίας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς διαρκεστέρας, τῶν ἀδικῶν ὑπεροχῶν καὶ τῶν ἀντικοινωνικῶν προνομίων, δι' ὧν ἰδίως χαρακτηρίζονται τὰ βάρβαρα καὶ ἡμιπολίτιστα ἔθνη. (Ι. Α. Σουτσος.)

\* \* \* Αἱ μικραὶ πρὸς ἀλλήλους περιποιήσεις, αἵτινες χρησιμεύουσιν ἐν τῇ βίῳ ὡς τὰ χάλκινα νομίσματα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, φαίνονται ἀσημεῖο θεωρούμεναι ἐκάστη κατ' ἰδίαν, ἀλλὰ λαμβάνουσι βαρῦτητα διὰ τῆς ἐπανάληψώς καὶ διὰ τοῦ τρόπου καθ' ὃν γίνεται χρῆσις αὐτῶν.

\* \* \* Ασφαλέστατον τρόπον τοῦ ἀρέσκειν νόμιζε τὴν διηγετικὴν λήθην σεκυτοῦ, τοσοῦτον μάλιστα τελείαν ὥστε μόνον περὶ τῶν ἄλλων νὰ σκέπτεται. (Μογγόρφ.)

### ΣΠΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐξαχθεὶς σταφιδόκαρπος ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὰ ἔτη 1861-1875.

Ἐξ ἐπισήμων πληροφοριῶν δημοσιεύομεν τὸν ἐπόμενον πίνακα περὶ τοῦ ἔξαχθέντος σταφιδόκαρπου ἐκ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὰ ἔτη 1861-1875.

1861	λίτραι	70,095,013
1862	»	67,450,013
1863	»	92,278,857
1864	»	79,467,760
1865	»	411,339,854
1866	»	426,194,544
1867	»	435,517,005
1868	»	423,315,084
1869	»	440,844,365
1870	»	444,339,412
1871	»	472,824,395
1872	»	454,064,542
1873	»	454,473,513
1874	»	464,224,456
1875	»	457,416,480
Ἐν ὅλῳ λίτραι		4,830,506,824

Αἱ ἐπαρχίαι, αἱ παραγαγοῦσαι κατὰ τὸ 1875 τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν 457,416,480 λιτρῶν, εἶσι κατ' ἀξίαν ἀναλογίαν αἱ ἐπόμεναι: Ἡλείας, Τριφυλλίας, Κεφαλληνίας, Πατρῶν, Αἰγιαλείας, Μεσσηνίας, Ζακύνθου, Κορινθίας, Πυλίας, Ὀλυμπίας, Μεσολογγίου, Ναυπλίας καὶ Ἄργους, Λευκάδος, Ναυπακτίας, Ἰθάκης, Γυθείου καὶ Δωρίδος. Ἀπὸ τοῦ ἔτους δὲ 1865 περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξαγωγή τῆς Ἑπτανήσου.

Ἡ σταφίς διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶνε ὅ,τι διὰ τὴν Αὐστραλίαν τὰ ψήγματα τοῦ χρυσοῦ, διὰ τὴν Βρασιλίαν ὁ καφὲς καὶ διὰ τὴν Ῥωσίαν οἱ δημητριακοὶ καρποί. Ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθὲς ἀποδεικνύει ὁ ἐπόμενος ὑπολογισμὸς: Τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀξίας τῆς σταφίδος κατὰ χιλιάδα λιτρῶν ὑπολογιζομένης κατὰ μέσον ἔρον εἰς τὰ ἄλλα 28, ἤτοι δρ. 468, προκύπτει ὡς ὀλίγον χρέμα εἰσαχθὲν εἰς τὸν τόπον ἐντὸς τῆς δεκαπενταετίας τὰ ἄλλα 51,234,492 ἢ δρ. 307,525,152, ἤτοι ἐτησίως δρ. 20,504,676.80.

Εὐφυῆς πρόποσις.

Ἐν τινι συμποσίῳ, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἔλλοτε ἡ ἑλαμῆλια τῆς ἀγρονομικῆς ἐταιρίας τῆς Γαλλίας, ὁ κ. Αρουν-δὲ-Λουὶ ἀπαντῶν εἰς τινὰ πρόποσιν εἶπε ταῦτα:

«Κύριοι! Πρὸ τριάντων καὶ ἐπέκεινα χρόνων ἔκαμα τόσον μεγάλην χρῆσιν δημηγοριῶν καὶ προδόσεων, ὥστε σὲς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσητε νὰ μεταβῶ σήμερον μέχρι Κίνας διὰ νὰ κάμω νέαν προμῆθειαν.

Ἀνέγνων εἰς τι βιβλίον φιλοσόφου τινὸς τοῦ Οὐρανίου Κράτους τοῦ φρονίμου τούτους λόγους: «Ὅταν ἡ σπάθη σαωμάση, τὸ δὲ ἴνιον τοῦ ἀρότρου στίβῃ, ὅταν αἱ φυλακαὶ ἦνε κεναί, αἱ δὲ ἀποθήκαι τῶν προϊόντων πλήρεις, ὅταν αἱ κλίμακες τῶν ναῶν ἦνε καθαραὶ καὶ τετριμμέναι ἐκ τῆς χρήσεως αἱ δὲ τῶν δικαστηρίων καλυφθῶσιν ὑπὸ χλόης, ὅταν τέλος οἱ ἰατροὶ τῶν πόλεων βαδίζωσι πεζοί, οἱ δὲ ἀρτοποιοὶ ἐριπποὶ, τότε εἶνε σημεῖον, ὅτι τὸ κράτος κυβερνᾶται καλῶς.»

Ἀπόκειται ἤδη, κύριοι, εἰς τοὺς ἀγρονομικοὺς λαοὺς ἰδίως νὰ πραγματοποιήσωσι τὰς ὑποδεικνυόμενας ταύτας συνθήκας ὑπὸ τοῦ σοφοῦ μαθητοῦ τοῦ Κομφουάιου.

Διὸ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω ὅπως προτιμῶμεν ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς γεωπονίας, ἥτις εἶνε ἡ βᾶσις καὶ ἡ ἐγγύτης πάσης ἐθνικῆς εὐδαιμονίας.»

Εἰς ἀκυστάς.

Ἐκφραστικὴ τῆς ζωῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς δικαιοσύνης τοῦ ἀπογόνου τῶν Νορμανῶν, εἶνε ἡ ἐπομένη ἐπὶ παλαιῆς σκαπάνης εὐρεθεῖσα ἐπιγραφή: «Ἐύρησιν εἶδὼν ἡ ποιήσασα αὐτήν.»

ΛΑΗΘΕΙΑΙ — ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ, ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, 4.